

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Metabole Chirurgie en Psychologie

Lotte van de Wiel, 10 november 2021

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Wat doet medische psychologie?

- Screening / diagnostiek
- Behandeling voor chirurgie
- Behandeling na chirurgie
 - Terugval
 - Doorslaan
 - Zelfbeeld
 - Verslaving
 - Angst- en stemmingsklachten

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Screening

- Cleveland criteria
 - Beslissingsvaardigheid
 - Verwachtingen
 - Sociale steun
 - Psychische gezondheid
 - Eetgedrag
 - Naleving
 - Coping

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Diagnostiek

- Bij onvoldoende inzicht tijdens screening
- Bij geen effect CGT terugval/doorslaan
- Bij bejegeningvragen
- Uitsluiten ASS
- Uitsluiten LVB
- Persoonlijkheid / emotieregulatie
- Organiciteit

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Casus A

- Vrouw, 42, GBP 2018. SG: 140, HG: 45
- Laxeert, toename cocaïne/alcohol
- Stemningsproblemen
- Later bleek: BPS, wv behandeling
- Meningeoom

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Casus B

- Vrouw 25, GBP 2019. SG: 125, LG: 90, HG: 120.
- ASS uitsluiten
- PO:
 - Kwetsbaar, impulsief, te aangepast
 - Geen lijdensdruk
 - Conflictloze zelfpresentatie

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

7

Behandeling pre-OK

- Literatuur wisselend
- Korte CGT:
 - Emotie-eten, vergroten alternatieve coping
 - Uitdagen lijngerichte cognities
 - Gedragmatige aanpassingen extern eten en uitdagen belemmerende cognities
 - Vergroten sociale steun

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

8

Behandeling post-OK

- Cognitieve Gedragstherapie (CGT)
- Eyemovement Desensitization and Reprocessing (EMDR)
- Dialectische Gedragstherapie (DGT)
- Schematherapie (SFT)
- Motivational Interviewing (MI)
- ...

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

9

Behandeling post-OK

Casus C	Casus D
Man, 44	Vrouw, 61
GBP 2018	GBP 2020
SG: 150	SG: 115
LG: 115	LG/HG: 65
HG: 125	

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

10

Cognitieve Gedragstherapie

- Gebeurtenis
- Gedachte
- Gevoel
- Gedrag
- Gevolg

```

graph TD
    Gebeurtenis --> Gedachte
    Gedachte --> Gevoel
    Gevoel --> Gedrag
    Gedrag --> Gevolg
    Gevolg --> Gebeurtenis
  
```

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

11

Cognitieve Gedragstherapie

SAAI!!!

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

12

Cognitieve gedragstherapie

Ik heb er geen controle over	Dit helpt dus ook niet voor mij
Ik heb gewoon geen ruggengraat	Ik ben gewoon zwak
Het is nu toch al mislukt	Ik voel me zo rot, dit is het enige wat helpt
Ik kan die trek niet aan	Dit is te zwaar
Op vakantie mag ik wel...	Ik heb het ook wel eens verdiend
Ik ben niet te helpen	Ik ben niet te helpen
	Ik mag al zo weinig meer
Als ik 1 koekje neem, dan gaat het fout	Ik moet een marge hebben voor stabilisatie

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsziekenhuis

Behandeling post-OK

Casus C
Man 44
Ik ben een zwakkeling
Ik heb er geen controle over
Ik heb geen discipline
Het is mislukt
LG: 115
HG: 125

Casus D
Vrouw 61
Ik moet een marge hebben
Dit is mijn laatste kans
Als ik suiker neem, ga ik los
Ik kan mezelf niet vertrouwen
LG/HG: 65

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsziekenhuis

Cognitieve gedragstherapie

- Alles of niets / zwart-wit denken
- Ooglapje
- Negatief denken
- Rampdenken
- Hokjesdenken
- Teleurstelling opzoeken
- Sneeuwbaldenken
- Gedachten lezen
- Toekomst voorspellen
- Alles is mijn schuld
- Meten met 2 maten
- ...
- ...

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsziekenhuis

Behandeling post-OK

Casus C
Man 44
Ik ben een zwakkeling
Ik heb er geen controle over
Ik heb geen discipline
Het is mislukt
LG: 115
HG: 125

→

Ik vind dit moeilijk en zoek hulp
Ik heb er eerder controle over gehad
Ik heb discipline in andere levensgebieden
Ik leer van elke terugval

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsziekenhuis

Behandeling post-OK

Casus D
Vrouw 61
Ik moet een marge hebben
Dit is mijn laatste kans
Als ik suiker neem, ga ik los
Ik kan mezelf niet vertrouwen
LG/HG: 65

←

Realistische marge opstellen
Dit is nieuw, ik probeer
Exposure suiker
Ik ben verantwoordelijk op veel gebieden en vindt daar ook nuance

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsziekenhuis

CGT - Cognities

- Vaststellen cognities
- Disconfirmeren niet-helpende gedachten
- Denkfouten
- Formuleren van helpende gedachten
- Uitbreiding overige levensgebieden
- Psycho-educatie leren vertrouwen

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsziekenhuis

CGT - Gedrag

- Exposure
- Haalbare doelen
- Alternatief niet-verenigbaar gedrag
- Hulp vragen
- Makkelijker maken
- Lichamelijke sensaties onderscheiden
- Verzadiging/honger/vol vs emoties

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsinstelling

19

Terugvalpreventieplan

- Verslavingszorg: leer van een terugval om een volgende te voorkomen
- Schaamte / Schuld
- Oordeel niet en pas op voor reparatiereflex (MI)

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsinstelling

20

Terugvalpreventieplan

Fase	Wat merk ik aan mezelf?	Wat merken anderen aan mij?	Wat kan ik doen?	Wat heb ik nodig van anderen?
Rood				
Oranje				
Groen				

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsinstelling

21

Terugvalpreventieplan

Fase	Wat merk ik aan mezelf?	Wat merken anderen aan mij?	Wat kan ik doen?	Wat heb ik nodig van anderen?
Rood	Sociaal		Gedrag	
Oranje	Lichamelijk			
Groen	Emotioneel		Cognitief	

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsinstelling

22

Verslaving

- "addiction schift"- 80%
- 2 jaar post-OK
- Ontremming als eigenschap

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsinstelling

23

Verslaving

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samenlevingsinstelling

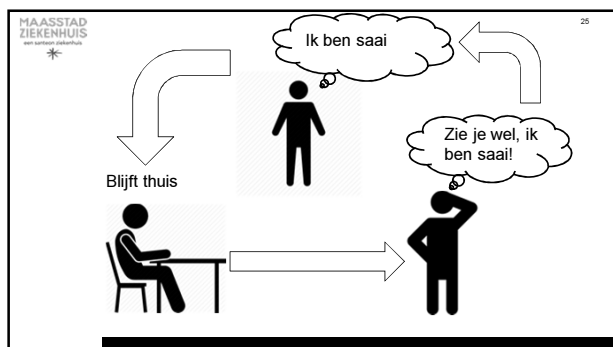
24

Zelfbeeld

Het beeld dat je van jezelf hebt:

- Zelfkennis (wat je weet over je zelf)
- Zelfwaardering (hoe je jezelf beoordeelt)

Beïnvloedt sterk hoe je je voelt en hoe je je gedraagt

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

27

Ervaringen van patiënten:

De beveiligder:

- “Blij dat ik ben afgevallen, maar ik voelde me in het begin kwetsbaarder. Door dat overgewicht voelde ik me een flinke jongen. Dat beseft ik nu pas”.

IDENTITEIT

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

28

Ervaringen van patiënten:

De kwetsbare persoon

- “Met mijn overgewicht hield ik mensen op afstand. Nu is mijn verdedigingsmechanisme weggefallen. Ik vind het eng dat mensen nu meer toenadering zoeken”.

AFWEERMECHANISME

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

29

Ervaringen van patiënten:

De mens in verarring

- “Ik weeg nu 80 kilo, maar als ik mijn ogen dicht doe... voelt het nog steeds alsof ik iemand ben die 130 kilo weegt”.

LICHAAMSBELEVING

MAASSTAD ZIEKENHUIS
een samen ziekenhuis

30

Psychologie voor dietisten

- MI – pas op voor reparatiereflex
- Identificeer dysfunctionele cognities
- Helpende gedachten
- Geef duidelijke marges: TVPP
- Aandacht voor verslaving

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
aan van der Plaats
*

31

Psychologie voor diëtisten

- Verwijs of consulteer bij:
 - Hardnekkige, persistente dysfunctionele cognities
 - Problemen met voelen
 - Aanwijzingen voor verslaving
 - Aanwijzingen voor angst- stemmingsproblematiek
 - Bejegeningadviezen / diagnostiek
 - Meermaals terugvallen
 - wiell@maasstadziekenhuis.nl